

København, d. 4. april 2022

Høringsvar vedr. udkast til lov om delvis undtagelse af den uafhængige task force om reder-, ejer- og forsikringsforholdene vedr. Scandinavian Star fra reglerne i lov om offentlighed i forvaltningen, mm.

Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS) takker for muligheden for at afgive høringssvar til ovenstående lovforslag.

DFS' opgave er at værne om den frie folkeoplysende samtale og om civilsamfundet som beskytter og udvikler af det folkelige demokrati og som grundlag for, at den myndige borger kan tænke og handle kritisk og frit i enhver aktualitet.

Derfor støtter DFS initiativer, der skaber et bedre grundlag for offentlighedens indsigt i den til enhver tid siddende regerings og det til enhver tid gældende folketings forvaltning af lovgivningen. DFS har af samme årsag netop støttet L140 – forlag til lov om ændring af lov om offentlighed i forvaltningen.

Det er DFS' ståsted, at undtagelser til reglerne i lov om offentlighed i forvaltningen så vidt muligt bør undgås. Loven er med til at sikre offentlighedens mulighed for at føre kontrol med den offentlige forvaltning, hvilket i et folkeoplysningsperspektiv er en central grundpille i vores demokrati.

Derfor er DFS kritisk overfor det fremsatte lovforslag. Vores respons på de i lovforslaget fremførte argumenter for at tildele Task Forcen undtagelser er følgende:

Argument: Task Forcen indsamler en meget stor mængde materiale. Det er ikke muligt på et givet tidspunkt, hvor en anmodning om aktindsigt måtte indgives, med sikkerhed at vurdere, hvorvidt de oplysninger, der anmodes om, er relevante for en evt. senere politimæssig efterforskning, og derfor, om deres udlevering ville kunne hindre senere efterforskningsmæssige skridt.

DFS' svar: Vi ser ikke, hvorledes dette forholder sig anderledes i denne sag end i øvrige sager, hvor der anmodes om aktindsigt. Den omtalte risiko må antages at være en præmis i alle undersøgelsessager. Det kan omvendt argumenteres, og er før set, at aktindsigt modsat har været det afgørende udfald for en efterforskning.

Argument: Task Forcen indsamler løbende information via interviews. Det er allerede nu tydeligt, at flere interviewede er bekymrede for mulige konsekvenser af at give sådanne interviews, idet de frygter, at den information, de sidder inde med, og gerne vil meddele Task Forcen, skulle komme

udenforstående til kendskab.

DFS' svar: Ved en aktindsigt skal, ifølge vores kendskab, personoplysninger anonymiseres. Derfor ser vi ikke grund til at undtage Task Forcen fra aktindsigt på baggrund af dette argument. Det må være Taks Forcens opgave at tilbyde interviewpersoner den rette tryghed og sikkerhed i at deres eventuelle vidneudsagn anonymiseres.

Argument: Task Forcen forsøger, med Justitsministeriets assistance, at indhente materiale, der er i fremmede myndigheders besiddelse. Det må antages, at muligheden for, at Task Forcens anmodning bliver imødekommet kraftigt reduceres, hvis ikke Task Forcen kan garantere, at materialet vil blive underlagt mindst den samme fortrolighed, som det har hos den udleverende, fremmede myndighed.

DFS' svar: Denne garanti bør Task Forcen kunne give. I en eventuel aktindsigt vil – som vi anførte ovenfor – kilder kunne anonymiseres.

Vi er tillige bekymrede for det element i lovforslaget, som betyder at Task Forcen ikke vil være forpligtet til at iagttage notat- og journaliseringspligt i relation til materiale, der indgår i Task Forcens igangværende undersøgelse. Dette element mener vi under alle omstændigheder – vedtages forslaget om undtagelse af aktindsigt – bør udgå af lovforslaget.

Overordnet vurderer vi, at proportionaliteten i lovforslaget sat overfor et hensyn til offentlighedens indsigt i den offentlige forvaltning ikke retfærdiggør en delvis undtagelse fra reglerne i lov om offentlig forvaltning. Vi kan også være bekymrede for, at en sådan undtagelse kan skabe præcedens i forhold til fremtidige ønsker om undtagelse fra reglerne i lov om offentlig forvaltning.

Med venlig hilsen

Carolina Magdalene Maier

Carolina Magdalene Maier,
sekretariatschef